

1. ΤΖΟ ΜΠΑΙΝΤΕΝ ΧΩΡΙΣ ΑΥΤΑΠΑΤΕΣ

Μέσο: ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 08/11/2020 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 08/11/2020

Σελίδα: 27

Innews ΑΕ - Αποδελτίωση Τύπου - <http://www.innews.gr>

Σωτήριος Κ. Σέρμπας

Τζο Μπάιντεν: χωρίς αυταπάτες

Λαμβάνοντας υπόψη το κυρίαρχο σενάριο, ακόμη κι αν εξαντληθούν τα εργαλεία νομικής αμφισβήτησης της επιστολικής ψήφου προκειμένου να φτάσει στα άκρα η προκή εξοδος του Ντόναλντ Τραμπ, είναι ο υποψήφιος των Δημοκρατικών που στις 20 Ιανουαρίου 2021 θα ορκιστεί 46ος πρόεδρος των ΗΠΑ. Χωρίς όμως να έχει πετύχει την αποδοκμασία των πολιτικών του απερχόμενου προέδρου. Οι οποίες έχουν «κοιμπώσει» με δομικό τρόπο στη διεύρυνση του μακροχρόνου σχίσματος συστημικών ανισοτήτων εντός της αμερικανικής κοινωνίας. Με την απόσταση να μεγαλώνει θα αποτελούν σοβαρό παράγοντα ρίσκου για το μέλλον των ΗΠΑ. Η ανατροπή τους προϋποθέτει ισχυρές πολιτικές παρεμβάσεις που η οικονομία από μόνη της δεν μπορεί να προσφέρει. Παράλληλα, ο νέος πρόεδρος θα υπολείπεται ως προς τα ηγετικά χαρακτηριστικά προκειμένου να επουλώσει τα τραύματα και να φέρει εις πέρας την πολυπόθητη ένωση. Από την άλλη πλευρά, για τον Τζο Μπάιντεν, οι επιπτώσεις της διαιρεμένης Αμερικής θα φανούν λιγότερο στο πεδίο της εξωτερικής του πολιτικής. Κι αυτό διότι περισσότερο θα αφορούν τη διαδικασία νομιμοποίησης των πολιτικών που θα ασκηθούν από κοινού με την ταχύτητα λήψης των αποφάσεων. Η διατήρηση του ελέγχου της Γερουσίας από τους Ρεπουμπλικανούς σαφώς και επηρεάζει τις δύο τελευταίες. Χωρίς όμως να ανατρέπεται η μεγάλη εικόνα.

Η οποία περιλαμβάνει την πολυπόθητη ομαλοποίηση των διεθνών σχέσεων των ΗΠΑ. Τόσο στο πεδίο της οικονομίας όσο και της γεωπολιτικής. Με ορατή την υποχώρηση της Δύσης και σε μια περίοδο μετάβασης για το διεθνές σύστημα όπου εξαιτίας της ανόδου των υπολοίπων οι κανόνες του παιχνιδιού «σβήνονται και ξαναγράφονται». Στο πλαίσιο της γεωπολιτικής συνεννόησης και του συντονισμού πολιτικών, ο Λευκός Οίκος θα επιδιώξει την ένωση δημοκρατικών δυνάμεων και όχι την επιβολή της μιας πάνω στην άλλη.

Η τραμπική εκδοχή εργαλειοποίησης της εξωτερικής πολιτικής θα λάβει τέλος. Μεταξύ άλλων, στα ζητήματα του διεθνούς εμπορίου, οι ΗΠΑ θα επιστρέψουν στην προσπάθεια ενίσχυσης των μηχανισμών ελέγχου και διαχείρισης ενός ανοικτού και πολυμερούς εμπορικού συστήματος. Αξιοποιώντας ως όπλα τον ΠΟΕ και αποκηρύσσοντας τον διμερισμό του Τραμπ και τον εμπορικό προστατευτισμό που μόνο ζημιές κατέγραψε. Στην περίπτωση των εμπορικών δασμών προς την Κίνα, ενδέχεται ο Μπάιντεν να εμφανιστεί περισσότερο διστακτικός λαμβάνοντας υπόψη τον αντίκτυπο των αποφάσεών του στο εσωτερικό και της δυναμικής που έχει εν πολλοίς παγιωθεί για τον ρόλο του Πεκίνου. Ο πόλεμος της τεχνολογίας ασφαλώς και θα κρατηθεί ψηλά στην ατζέντα από κοινού με τον έλεγχο των θαλασσών προκειμένου να μην ανατραπεί η περιφερειακή ισορροπία δυνάμεων στον Ειρηνικό. Περνώντας στη Ρωσία, το Κρεμλίνο θα παραμείνει για την Ουάσινγκτον ένας επικίνδυνος παίκτης. Ως εκ τούτου θα ενισχυθούν οι διμερείς συμμαχίες των ΗΠΑ με χώρες τις Ανατολικές Ευρώπης και θα αναδειχθεί ο κρίσιμος ρόλος της Γερμανίας. Καταλήγοντας στην Ευρώπη, το δόγμα Ομπάμα που άριστα γνωρίζει ο Μπάιντεν θα παραμείνει στο τραπέζι. Σε αντιδιαστολή με τον Τραμπ, πέρα από τους τόνους και την πολιτική επικοινωνία, θα προσφέρει στήριξη και όχι υπονόμευση του πρότζεκτ ευρωπαϊκή ολοκλήρωση. Μετά βεβαιότητας θα ζητηθεί από τους Ευρωπαίους να τεθούν συνοδηγοί και όχι συνεπιβάτες επί ζητημάτων που αφορούν τη γεωπολιτική και το εγγύς εξωτερικό τους. Προκειμένου να αφηρηλατηθεί ένας μετασημασιμένος και κυρίως συγχρονισμένος διατλαντικός συνεταιρισμός. Σαφέστερα τοποθετημένος για να αντιμετωπίσει την ανάδυση ενός νέου κόσμου που με ορμή πλησιάζει.

Μεταξύ άλλων δυνάμεων, εκεί περιλαμβάνεται και η σύγχρονη Τουρκία. Αν και ο Ταγίπ Ερντογάν θα χάσει τόσο το απί του προέδρου και την αδιεξοδωμένη σχέση μεταξύ Λευκού Παλατιού και Λευκού Οίκου όσο και την επ' αόριστον ανοχή στο εύρος του ρωσικού αποτυπώματος στην αυτονόμηση της Αγκυρας, πολλοί είναι οι Δημοκρατικοί που ξεφυλλίζοντας τον φάκελο Τουρκία θα θυμηθούν την προ εικοσενεταετίας πρόβλεψη του αμερικανικού διπλωμάτη Ρίτσαρντ Χόλμπρουκ. Πως αυτή η χώρα θα βρεθεί στο σταυροδρόμι κάθε σημαντικού ζητήματος για την Ευρώπη και τις ΗΠΑ. Με τον διάβολο να κρύβεται στις μη οριοθετημένες μικρές και μεγάλες λεπτομέρειες, η Αθήνα είναι η πρόση που αναμένει μια λιγότερο γκριζα προσέγγιση της Δύσης έναντι της Τουρκίας. Και πάλι όμως, χωρίς αυταπάτες.

Ο κ. Σωτήριος Κ. Σέρμπας είναι αναπληρωτής καθηγητής Διεθνούς Πολιτικής στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης και ερευνητής στο **ΕΛΙΑΜΕΠ**.